بعید نیست کرونا برگشته باشد

26 آذر 1404

ویروس آنفلوآنزایی که امسال شیوع پیدا کرده یک جهش جدید است

ابتلا به آنفلوآنزا از سطح هشدار عبور کرده، براساس استانداردهای جهانی عبور سهم آنفلوآنزا از ۱۰ درصد بیماری‌های تنفسی به‌معنای ورود به وضعیت هشدار است، اما آن‌طورکه مقامات وزارت بهداشت اعلام کرده‌اند این عدد اکنون به حدود ۲۴ درصد رسیده و به‌تعبیر علیرضا رئیسی، معاون بهداشت وزارت بهداشت: «بیش از دو برابر حد هشدار نظام سلامت» جامعه گرفتار این ویروس شده است، ویروسی که حالا با جهش جدید خود قربانی هم می‌گیرد.

سویه جدید H۳N۲ با واکسن هم غریبه است

ویروس آنفلوآنزایی که امسال شیوع پیدا کرده یک جهش جدید است یا حداقل این سویه تا قبل از این شیوع زیادی نداشته، برای همین هم نه سیستم ایمنی بدن‌ها در برابر آن ایمنی ایجاد می‌کند و نه واکسن‌های موجود می‌توانند ایمنی بدن را درمقابل این ویروس به سطح مطلوب برسانند؛ قبل‌تر هم سیدعلیرضا ناجی، ویروس‌شناس به خبرآنلاین گفته بود که: «بیشترین گونه‌ای که از نوع آنفلوآنزای A در نحیط گردش داشت H۱N۱ بود و به‌طور کلی جمعیت‌ها نسبت به گونه H۳N۲ ایمنی خاصی نداشتند. اکنون که این گونه برگشته است تغییرات جدید زیادی نیز در آن رخ داده و باعث شده آنفلوآنزا بسیار افزایش یابد.»

به‌گفته ناجی سویه H۳N۲ آنفلوآنزا شدیدتر از H۱N۱ بوده و مقابله با آن سخت‌تر است و در حال حاضر نیز همین اتفاق در حال رخ داده، این ویروس ویژگی‌هایی دارد که می‌تواند خیلی سریع و شدید، سیستم ایمنی‌ای را که قبلاً با این نوع ویروس (H۳N۲) برخوردی نداشته، دور بزند، همچنین حتی اگر فرد واکسن هم تزریق کرده باشد، ممکن است واکسن در برابر این نوع ویروس محافظت مناسبی ایجاد نکند، به‌همین دلیل هم گسترش ویروس H۳N۲ در تمام کشورها بسیار زیاد شده است.

از مرگ‌ومیر ۱۱۵ نفره تا شهرهایی با شیوع فراتر از حد هشدار

آنفلوآنزا با سویه‌ی جدید خود افراد را یکی پس از دیگری مبتلا می‌کند، به گفته مسئولان وزارت بهداشت

بیشترین گروه در معرض خطر، کودکان و نوجوانان ۵ تا ۱۴ سال هستند و در بعضی از شهرها وضعیت ابتلا به این بیماری چند برابر حد هشدار رسیده است، برای همین هم طی یکی دو هفته گذشته مسئولان تلاش کردند با تعطیلی مدارس زنجیره ابتلا به بیماری را قطع کنند، **آنطورکه وزارت بهداشت گزارش داده استان‌های گلستان، قزوین، هرمزگان، سیستان و بلوچستان (زاهدان)، خوزستان (اهواز)، تهران، کرمانشاه و همدان بیشترین میزان درگیری با آنفلوانزا را دارند.**

اما با شیوع هرچه بیشتر ویروس کار از ابتلا به بیماری گذشته و حالا گزارش‌ها نشان می‌دهد موارد مرگ‌ومیر هم در حال افزایش است، به‌گفته‌ی علیرضا رئیسی، معاون وزیر بهداشت: «از ابتدای موج امسال تاکنون، حدود ۱۱۰ تا ۱۱۵ مورد فوت منتسب به آنفلوانزا در کشور گزارش شده که عمده این موارد مربوط به سالمندان و افراد دارای بیماری‌های زمینه‌ای از جمله بیماری‌های مزمن، نقص ایمنی، سرطان و بیماری‌های تنفسی بوده است.»

بعید نیست کرونا برگشته باشد

اگرچه مقامات وزارت بهداشت در گزارش‌های خود سهم عمده این ابتلاها و مرگ‌ومیرها را به‌دلیل شیوع سویه‌ی جدیدی از ویروس آنفلوآنزا می‌دانند اما حالا زمزمه‌هایی درباره شیوع ویروس کشنده کرونا هم شنیده می‌شود، ویروسی که یک‌زمان جان هزاران نفر را گرفت؛ البته شاید یکی از دلایل این گمانه‌زنی نبود آمارها و اطلاعات دقیق‌تر از وضعیت موجود باشد، پرسی این است، آیا آزمایش‌های لازم از افراد مبتلا یا فوت شده گرفته می‌شود که به‌درستی بتوان تشخیص داد علت فوت ابتلا به کدام ویروس است؟

درهمین‌باره حمید سوری، استاد اپیدمیولوژی و مدرس بین‌المللی سلامت به خبرآنلاین می‌گوید: «گزارش فوت ده‌ها نفر از هموطنان که توسط وزارت بهداشت اعلام شده، نگرانی‌ها در مورد بازگشت اپیدمی تهدید کننده دیگری را تشدید کرده است.»

او این پرسش را مطرح می‌کند: «با توجه به توزیع جمعیتی مبتلایان وجود آنفولانزا A قطعی به‌نظر می‌رسد، اما با توجه به عدم نظام مراقبت ژنومیک در ایران، می‌توان مدعی شد که تمامی موارد ابتلا یا مرگ ناشی از کرونا نیست؟»

امکان ابتلای همزمان به کرونا و آنفلوآنزا

سوری بیان می‌کند: «در زمستان ویروس آنفلوآنزا فعال‌تر می‌شود و برخلاف کووید-۱۹ که از الگوی فصلی تبعیت نمی‌کند رخداد این اپیدمی را می‌توان قطعی دانست. اما آیا وزارت بهداشت درباره اطلاعات افراد واکسینه شده امسال علیه آنفلوآنزا گزارشی منتشر کرده است؟ آیا آمار رسمی وزارت بهداشت شامل همه موارد ابتلاست یا فقط موارد ثبت‌شده در مراکز درمانی؟ چراکه بسیاری از بیماران ممکن است در خانه درمان شوند و در آمار نیایند.»

او ادامه می‌دهد: «گزارش‌ها از غالب شدن سوش H۳N۲ خبر می‌دهند، اما هنوز مشخص نیست آیا سایر زیرگونه‌های آنفلوآنزا نیز در گردش هستند و سهم آن‌ها چقدر است؟ برخلاف سال‌های گذشته، این‌بار کودکان ۵ تا ۱۴ سال بیشترین سهم ابتلا را دارندف چرا الگوی ابتلا تغییر کرده و چه عواملی

باعث آسیب‌پذیری بیشتر کودکان شده است؟ لذا اپیدمی فعلی در ایران ممکن است ترکیبی از آنفلوآنزا نوع A و کووید-۱۹ باشد، زیرا امکان ابتلای همزمان (coinfection) وجود دارد و علائم این دو بیماری بسیار مشابه‌اند که تشخیص و گزارش را دشوار می‌کند.»

این اپیدمیولوژیست می‌گوید: «هر دو بیماری با تب، سرفه، بدن‌درد، گلودرد و خستگی بروز می‌کنند. این شباهت باعث می‌شود بسیاری از موارد کووید-۱۹ به‌عنوان آنفلوآنزا ثبت شوند یا بالعکس. فرد می‌تواند همزمان به‌ویروس کرونا و آنفلوآنزا مبتلا شده باشدف این حالت باعث شدت بیشتر علائم و افزایش خطر بستری می‌شود.»